

SKRUNDAS KULTŪRAS NAMAM - 50

www.skrundasnovads.lv

Skrundas novada pašvaldības speciālizlaidums

2011. gada 22.oktobris

Sākums. Kultūras nams atklāts

Kultūras nams 20.gs. 60 - to gadu sākumā. Foto - Jānis Gorsvāns.

Šodien, vietā kur slejas kultūras nams, kādreiz bija tirgus laukums, tagadējā kino vietā karuselji, bājlās, cirkus būdas un zvēri, visapkārt notika andele. 1949.-1950. Skrunda bija rajona centrs.

Vecais kultūras nams bija pie ģeologu kantora uzkalnā ar nelielu zāli, nebija atsevišķas mēģinājumu telpas, bija viena istaba direktorei, garderobe un bufetei.

1958. gadā bija pirmā lemnīca par Skrundas kultūras nama celtniecību. Tika izstrādāta projekta dokumentācija. 1959. gada rudens pusē ielika pamatus un uzmūrēja ēku līdz pirmā stāva logiem, bet jau decembrī tika pieņemts lēmums par atsevišķu rajonu likvidāciju. Likvidēja arī Skrundas rajonu, un Skrundu pievienoja Saldum.

1960. gada pavasarī partijas komitejas biroja sēdē PSKP (izpildkomiteja) skatīja jautājumu par Skrundas kultūras nama nepieciešamību. Atsevišķiem komitejas pārstāvjiem bija uzskats, ka Skrundā nav nepieciešams kultūras nams, jo tur vairs nav rajona centra.

Tā kā kultūras nams jau bija uzmūrīts līdz pirmajam stāvam, nekas cits neatlika, kā to pabeigt, jo savu pozīciju, nama nepieciešamībai stingri aizstāvēja kultūras nama direktore Skaidrīte Melķe, arī toreizējais Saldus kultūras nodaļas vadītājs Arturs Zavickis uzsvēra, ka „Skrunda ir strādnieku ciemats ar daudz iedzīvotājiem ne tikai Skrundā, bet arī apkārtnē, un tādēļ nepieciešama tikšanās vieta.” Pēc šīs sēdes pieņēma lēmumu, ka turpinās kultūras nama būvniecību, viss gāja ļoti straujā tempā uz priekšu.

Kultūras nams parka ierīkošana. 20.gs. 60 - to gadu sākums. Foto - Jānis Gorsvāns.

1961. gada augustā Skrundas kultūras nams tika nodots ekspluatācijā. ļoti grandioza bija kultūras nama atklāšanas balle. Tas bija grandios pasākums, piedalījās visi kolektīvi, kas bija, ieskaitot sievu kori, vīru kori, ansamblī, dejotājus, pūtējus. Tagadējās saimes telpas vietā, bija bufete, plaukti pilni. Kultūras nama atklāšanā Šampanietis „Iļja spaiņiem”, korķi pa gaisu. Puķišu Ernests bija galvenais Šampanieša laistītājs. Atklāšana bija jautra. Viss aizgāja savās sledēs, kultūras nams bija brīnišķīgi iekārtojis. Gaismas ķermenī mazajā zālē bija figūras – tautu meitas, keramikas lustras. Apdari kultūras namam taisīja kombināts „Māksla”. Tolaik vadāju daudzus, lai taptu kultūras nams, jo kādreiz strādāju MTs. Direktore Skaidrīte kopā ar mani veda visu nepieciešamo kultūras nama iekārtošanai.

Figūru vairs nav, jo mazā zāle tika izpostīta un tās vietā iekārtota sporta zāle. Tajā laikā Skrundā nebija sporta zāles, jo vidusskolas vēl nebija.

Kultūras nams bija iekārtots un sakārots. Uzreiz iekārtojās arī bibliotēka.

Kad atklāja Skrundas kultūras nams, tā pirmā vadītāja bija Skaidrīte Melķe, Ruta Neivarte vadīja māksliniecisko daļu, bet par māksliniecisku noformētāju strādāja Zigurds Kronbergs.

Tajos laikos daudz bija atkarīgs no pagasta/pilsētas vadības, bet visi, kas vadījuši ciemu, pagastu, vienmēr atbalstījuši kultūras darbu, tas ir bijis liels pluss.

Ļoti daudz kultūru atbalstīja arī apkārtejo saimniecību vadītāji, kolhozu priekšsēdētāji, kas nekad neatteicā materiālo palīdzību, vienmēr kolektīviem bija transports, ar ko braukt, ko atvest. Nekāda maksa netika prasīta – sabiedriskā kārtā. Lopīji tika kauti uz lielākiem svētkiem, alus izbrūvēts, lai svētkos prieks ne tikai garam, bet arī vēderam.

Novēlējums kultūras namam: „Saules mūžu”, galvenais notureties, ļaudis Skrundā vienmēr bijuši dziedātāji, dancotāji, runātāji un vienmēr bijuši ļaudis, kas sanāk kopā. Zem viena nama saplūst vairākas paaudzes.

Lai tiekam visām krīzēm cauri! Galvenais, lai kultūras namam nav jāliek priekšā lielā atslēga!

Viesturs Melķis, pirmās k/n direktore Skaidrītes Melķes dzīvesbiedrs

Šodienu. Kopā spējam daudz

Kultūras nams 2011.gadā. Foto - Alans Perševics.

Šogad Skrundas kultūras nams dzīvo piecdesmit gadu zīmē. Pārkāpt pāri pusgadīmām slieksnim, novērtēt ieguldījumu un saskatīt nākotnes iespējas. Uzstādīt mērķus, kuri sākumā liekas augstāki nekā spējam sasniegt, meklēt iespējas un rezultātā saprast, ka esam komanda, kas spēj daudz. Tāds ir mūsu uzdevums, darbiniekiem, kas šodien strādā kultūras nāmā.

Jubilejas zīmē skrundeniekim tapuši skaisti koncerti. Ar emocionālu un sajūtām bagātu programmu Pieklauvē savus klausītājus kopā ar bērniem uzrunāja sieviešu vokāla ansamblis. Milestība pret savu dzimto vietu bija jaušama ik dziesmā un vārdā Ainara Bumbiera koncertprogrammā Uzdrīksties. Pozitīvām emocijām piepildīta notika pagājušā gadsimta 80., 90. gadu dīdžēju atkal tikšanās kādreiz tik populārajā diskotēkā Kurši.

Un nu šodienu, 22. oktobris, jubilejas koncerts, kuru veido skrundeniece Līva Kleinberga, viņas bērniņa pagājusi kultūras nāmā - mamma Nellijas ilggādējā darba vietā. Par darbinieku bērniem ir īpašs stāsts, jo liela daļa no viņiem pavadījuši šajā nāmā, esot līdzās saviem vecākiem, veidojot pasākumus, paši piedaloties pašdarbībā, sniedzot pučes vai vienkārši esot te - kultūras nāmā – kamēr rit darbs.

Katrā darbā ir ļoti svarīgs ģimenes atbalsts, tādēļ vēlos pateikt paldies visiem kultūras darbinieku dzīvesbiedriem, kuri ir pieņēmuši, ka šis darbs prasa atdevi citiem cilvēkiem un sabiedrībai. Darbs kultūras nāmā ir dzīvesveids, kuru mēs paši izvēlamies. Esmu pārliecināta, ka, saņemot gandarījumu, tīkamu nogurumu savā darbā, mēs varam dot enerģiju un mīlestību arī saviem mīļajiem. Jo mūsu tuvinieki mums ir doti, lai dzīve būtu līdzsvarā – sava laiks darbam, sava ģimenei, sava - sev pašam .

Bijušajiem un tagadējiem darbiniekiem, pašdarbniekiem un apmeklētājiem – katram ir savas pozitīvās emocijas par piedzīvoto kultūras nāmā piecdesmit gadu garumā. Pūtēju orķestris ar saviem stāstiem, vīru koris ar nebeidzamiem piedzīvojumiem, kuri plašajā Dziesmu svētku dalībnieku pulkā bija atpazīstami ne tikai pēc spēcīgām balsīm, bet arī legendārajām zaļajām cepurēm. Dziedošie, dejojošie, aktiermākslu pārstāvošie kolektīvu dalībnieki- jums katram ir savi stāsti, kas priecē sirdi. Un nav svarīgi, kurā gadā tas izdzīvots, svarīgi, ka šīs sajūtas glabājas jūsos uz mūžu. Laiks uzliek savus nos piedimus, kāds kolektīvs beidz pastāvēt, kāds rodas no jauna, taču vēlme kopī tradīcijas un tās attīstīt ir nepārejoša vērtība.

Pašdarbnieku dārza ierīkošana. 2008.gads. Foto - Inga Zalgaucka

Mēs, kultūras nāmā strādājošie, daudzu gadu garumā esam atraduši brīžus, lai būtu kopā ne tikai darbā, bet arī atpūtā – braucieni uz jūru, kuru sākam gaidīt jau ziemā, Ziemassvētki mežā, mīklis darba dienas vidū suminot jubilārus, citas svētku reizes, kad apāļais saimes galds pulcē ...padsmīt cilvēku. Jo kultūras nāmā savu mājvietu radušas mūsu lieliskās kaimiņienes bērnu un pilsētas bibliotēkas darbinieces Inga, Ligita, Elīta, Gunīta, Baiba, enerģiskā un idejām pārpilnā sporta darba organizatore Aivita, darba daudzuma nenogurdināmie Skrundas televīzijas ļaudis - Ieva un Alans, nu arī Rasma un Olafs.

Esmu pateicīga dzīvei, kas man šodien ļauj piepildīt ikdienu, strādājot kopā ar radošiem, uzticamiem un profesionāliem kolēgiem. Mākslinieciskās daļas vadītāja Irita, kurai caurstrāvo nemītīga vēlme pilnveidot sevi un profesionāli realizēt. Inese, Monta, Leonīds- cilvēki, kas dara visu, lai nama saimniecība būtu sakopta, sakārtota saremontēta. Anda jau daudzus gadus rotā telpas pasākumiem un ikdienai, ieguldot savu radošumu. Uldis- skaņas un gaismas operators- ar savu labestību un izdomu strādā un gādā, lai pasākums izdodas. Līdz ar reģionālo reformu kultūras nāmā komandai pievienojušies kultūras un sporta darba organizatori no novada – Ajā, Dīta, Inga, Ilona, Vaclovs.

Daudz laimes pusgadīmā jubilejā, mūsu baltais nams! Un daudz baltu dienīnu, Laimiņa, dodi, katram, kas ir pārkāpis šī nāma slieksnī!

Loreta Robežniece, Skrundas kultūras nāmā direktore

Irita Timbare, Skrundas k/n mākslinieciskās daļas vadītāja

Oktobris - tāds īpašs mēnesis. Man šķiet, tā būtība kā sīrups nāk uz āru visā savā košumā. Kastaņi paukšķ, ripo zīles, lapas debesīs un uz zemes.

Bērnu deju kolektīvs *Jautrais dancis* pirms iziešanas uz skatuves 15 gadu jubilejas koncertā. 2010.gads. Foto - Alans Perševics.

Rudens ielīst zemē, vējš pāršalc pāri lapām, vēstot, ka garie un tumšie vakari ir klāt. Klāt, lai tos īsinātu, darbojoties kultūras namā. Nav svarīgi, kāds gadalaiks ir dabā, galvenais, lai

sirdī mājo kāds saules stariņš!

Iki viens cilvēks, kas sevi pilnveido izvēlētajā sirdslietā, atrod vietu šeit, Skrundas kultūras namādziedot, dejojot, teātri spēlējot vai deki noauzot. Šajā namā satiekas trīs paaudzes un katrai piemīt kāds īpašs spēks.

Te pirmos soļus dejā kopā ar vadītāju Lieni Alenceviču iepazīst mazie bērni tautisko deju kolektīvā „Jautais dancis”, dziesmas brīnumu un skatuves kultūru mācās bērnu vokālais ansamblis Sarmītes Pavilaites vadībā. Ar nesavību un enerģijas bagāžu jauniešus kopā pulcē deju kolektīva „Tikai tā” vadītāja Dita Nuņēvica.

Vecie zēni ansambļa 20 gadu jubilejas koncertā. 2009.gads. Foto - Ieva Benefelde.

tas būs „Ceļojums ar dziesmu pa dzīvi”. Spēcīgas mākslas tradīcijas lolo sieviešu koris „Sonante” (vadītāja Laimdota Mūrniece), tas ir kolektīvs no paaudzes uz paaudzi. Mūžam staltie un dziedošie vīri „Vecie zēni” ar vadītāju Viesturu Meļķi ir neiztrūkstoši dalībnieki pašdarbnieku saimē. Ar savu degsmi viji piepilda ne vien skatītāju sirdis Skrundā, bet arī citās Latvijas pilsētās un novados.

Azartisks un dzīvespriecīgs solis raisās vidējās paaudzes deju kolektīvam „Mežābele” (vadītājs Agris Sīlis), tā piedzīvojot neizsakāmu vēlmi būt uzticīgiem dejai, būt kopā.

Vienotība, milzīga degsme, atbildības izjūta - tā varu raksturot senioru deju kolektīvu „Virši” (vadītājs Agris Sīlis).

Senioru koris „Novakars” (vadītāja Sarmīte Pavilaite) - tie ir cilvēki ar dzīves pieredzi, gudrību un stingru pamatu.

Savu teātra mīlestību iemanto

amatierteātris „SAAN” (vadītāja Inese Cerīņa). Šajā kolektīvā piedalās ne tikai skrundenieki, bet arī apkārtējo pagastu ļaudis. Pārliecība un sirdsmīlestība tiek ziedota aktierspēlei.

Sieviešu koris *Sonante* savā 50 gadu jubilejas koncertā. 2009.gads. Foto - Ieva Benefelde.

Stellēm klaudzot, noaustas segas, galdauti, dvielī, jostas - savu meis-tardarbu piedzīvo audējas (vadītāja

Linda Grīnberga). Radīšanas prieks no mazā dzīpariņa līdz rakstainai segai- tas priecē ne tikai audējas.

Antra Zuntneri un Jānis Ābolīš - kolektīvu koncertmeistari. Kas gan būtu kolektīvi bez viņu meistarības?

Starp amatiermākslas kolektīviem savu vietu atrod jaunrade - modes dejas un to vadītāja vadītāja Levita Paulauska, kura savu mīlestību pret modernu dejas stilu spēj nodot dažāda vecuma bērniem. Arī mammas, kuras sevi nodēvējušas par „Esencēm”, ar smaidošām un mirdzošām acīm sevi piepilda dažādos deju uzvedumos.

Līnijdejotāji „Jautrie zābacīni” (vadītāja Irita Rumbeniece) tālās koncerttūrēs un uzvedumos ir piedzīvojuši augstas uzvaras. Un tas ir tikai tāpēc, ka katram dalībniekam ir vēlme, sirdslieta un piepildījums mīlēt šo dejas mākslu.

Ar pateicību un prieku esmu šeit starp šiem ļaudīm, strādājot šajā

Atceras kultūras nama direktori

Elmārs Bajinskis

Kultūras namā uzsāku darbu laikā, kad notika remonti. Tikkā atmācis no tehnikuma, kā tautā saka - "zaļš gurķis". Man galvenais bija sakārtot apkuri. Tad nu kāpu pats uz skursteņa skatīties, kas tur notiek, kā veicas ar darbiem. Daudz ko nesapratu no saimnieciskām lietām. Tas bija laiks, kad daudz bija jāmācās. Ľoti spilgti atmiņā ir palikusi Skaidrītes Cihovskas keramikas izstāde, mākslinieciskās daļas vadītājas Ilgas Rudenes darbība, ar kādu entuziasmu viņa dibināja ģitāristu ansamblī. Tajos laikos liels pasākums bija Ķejiņa 100 gadu jubileja, tad nu gandrīz kājas noauj varēja. Bet atmiņas ir siltas un jaukas. Varu teikt droši, ka tās cilvēciskās attiecības, kas valdīja Skrundas kultūras namā, atceros ar siltumu sirdi. Pašdarbības kolektīvu vadītāji - Velta Feldmane, Roberts Upenieks, Zigmunds Kronbergs, apkopēju meitenes - nu cepuri nost! Arī ku-riozu netrūka. Tājā laikā spēlēja orķestri, tas brauca uz mēģinājumu Kuldīgā, nezinu, kā nu sanāca, bet biju aizgulējis - nu šausmās sapratu, kā nu būs, ja pats direktors nebūs ieradies. Protams, metos pa galvu, pa kaklu, gērbu, ko redzēju un prom... tad nu vīri mani paķera - ko tad naktū darīji???

Sarmīte Repša (otrā no labās) kopā ar sieviešu vokālo ansambli.

sieviešu vokālā ansambla dzīvē, bijām pašā spicē. Piedzīvoti daudzi koncerti sovhozos un kolhozos. Siltas atmiņas par Skrundas kultūras namu saistās ar cilvēkiem. Darbā mani ievadīja Skaidrīte Meļķe. Ar lielu sirdi mīlestību atceros Zigurdu, Vinartu.

Nellija Kleinberga

Mana darbošanās kultūras namā aizsākās, kad es vēl mācījos skolā.

Tāpēc es varu teikt, ka pakāpeniski no mācekļa statusa es kļuvu par zināmu amatieri, veicot dažādus 90.gadu vidū bija tāds statistikas

Sarmīte Repša

Mans laiks Skrundas kultūras namā bija pirms 40 gadiem, aizstāvēju diplomasdarbu, iestudēju dramatiskajā kolektīvā izrādi „Bezmiega na-kts”. Lomās toreiz spēlēja Ausma Zelģe, Aina Intlere. Labi toreiz arī nostartējam. Aktīvi iesaistījos

tādus vai līdzīgus notikumus es varētu minēt ļoti daudzus. Ikdienas dzīvē šajā namā vienmēr ir bijusi radoša, interesanta un jautra.

Ar bijušajiem kultūras nama direktoriem sarunājās Irita Timbare

Skrundas kultūras nama direktori

Skaidrīte Meļķe - 1958-1975 (ar pārtraukumiem)

Andris Blūms - 1969-1970

Elmārs Bajinskis - 1970 – 1972

Sarmīte Repša - 1975-1978

Māriete Tože - 1978-1991

Nellija Kleinberga - 1991-2001

Loreta Robežniece - no 2001.gada

Pirmā kultūras nama direktore Skaidrīte Meļķe.

Noturīga tradīcija - pilsētas svētki

Teatralizētais nobrauciens pa Ventu - neatņemama svētku sastāvdaļa. 2009.gads. Foto - leva Benefelde.

1996. gada 23. janvārī Skrundai piešķīra pilsētas godu un maija otrās nedēļas nogalē notika pirmie Pilsētas svētki. Jau 15 gadus kultūras nams ir svētku administrētājs. Katru gadu domājam, lai svētku dalībnieki un apmeklētāji piedzīvotu jaunas sajūtas. Tāpat kā pirmajos svētkos stādītais

arī tradicionālais amatnieku tirdziņš un tautas balle ir neatņemama svētku daļa. Viesos tiek aicināti novadnieki un pilsētas draugi, kuri tiekas pieņemšanā pie domes vadības.

Mums prieks, ka svētku laikā notiek īpaši pasākumi, kas raksturīgi tikai Skrundai. Alda Zalgaucka oriģinālugas tiek iestudētas ar mūsu pilsētas radošajiem talantiem, kopumā skrundenieki ieprincipi ar četrām lugām – “Te Skrunda, te Bandavas zemes mala”, kad svētku laikā pilskalnā mājvietu ieguva četri kēniņu krēslī, ”Ventas Vārava”, ”Sarkanās kurpes” un ”Pasaka par Varoni”. Arī 2012. gada svētkiem top jauna luga. Ar azartu skrundenieki un viesi piedalās laivu nobraucienā pa Ventas upi. Jaunākajai paaudzei notiek modes deju festivāls ”Aiziet!” un naksts orientēšanās sacensības ”Jāņtāriņu karnevāls”. Svētku laikā skrundenieki ieguviši Artura Heniņa

grāmatu – ”Ventas sakta”, veidota konference par mūsu vēstures faktem. Sirdi aizkustinoši bijuši koncerti ar vairāku desmitu deju kolektīvu sadancošanu, koru sadziedāšanu un līnijdejotāju uzvedumiem Salduši ielā. Savas aktivitātes vienmēr gatavo sporta darba vadītāji - ielu basketbols, volejbols, galda spēles, netradicionālās sporta aktivitātes,

Irita Timbare

Neatkarīgās Skrundas novadvalsts naudas zīme. (Alans Perševics)

Dziesmu svētkos arī skrundenieki

Sieviešu koris Dziesmu svētkos (Aivitas Emerbergas personīgais arhīvs, 1973.g.)

trešie dziesmu svētki. No katriem paliek kaut kas sīdī labs un gaišs. Un tas ir labi, jo gaisma taču aizdzen tumsu. Ticēsim cerēsim, mīlēsim dziesmu, dziesmā un ar dziesmu! Daiga Arājuma, 1993.gada jūnijā.

***

Pirmie Dziesmu svētki bija 1948. gadā Rīgā, Esplanādē. Pirmo tautas tēru iegādājos par nodoto aitas vilnu rūpkombinātam. Nākamie gan bija 1960. gadā pie dirigentes Feldmanes. Visvairāk patika tie koru diriģenti, kas dresēja tā, ka likās-gals klāt un vairāk nevar, un pēc tam tā atvieglo tā un laimīgā sajūta – laimīga tauta, kas vēl var dziedāt. Valija Andersone, 1993. gada jūnijā.

***

Korū dziedu 10. gadu. Šie man ir

1998.gads, Sarmīte Pavilaite.

***

Dziesmu svētki ir tāds dīvains pasākums, kurā dejotāji parasti izdziedājušies un izsmējušies tā, ka balsis aizsmok, bet koristi – nolēkušies zilumainām kājām. Tas tādēļ, ka pēc garajiem un saspringtajiem mēģinājumiem dejotāji atpūšas dziedādam, bet koristi izvingrinās dejā. „Ceturtdien bija deju lieluzveduma ģenerālmēģinājums, piektdien – koncerts, šodien vēl viens. Visgrūtāk klājās aizvakar, kad mēģinājām 16 stundas,” saka

Mūsu nenogurdināmie pašdarbnieki piedalījušies visos svētkos, uz kuriem tos veduši kādreizējā vīru kora diriģenti- Ernests Felds, Jānis Kreicbergs, Aija Kukule, Andris Sējāns, Dace Ganiņa, Laimdota Mūriiece.

Sieviešu kori līdz svētkiem vedušas - Ingrīda Freiberga, Velta Feldmane, Daina Ľaudaka, Laima Pavītola, Laimdota Mūriiece.

Senioru kori - Sarmīte Pavilaite.

Deju kolektīvus - Ramona un Igors Irbes, Agris Sīlis, Modris Vanags, Andris Mālers, Egils Augstmanis, Austra Osvalde.

Par Skrundas audēju darbu nokļūšanu Rīgā atbildību uzņēmušās Gaida Grota, Mirdza Upeniece, Linda Grīnberga.

Amatiermākslas kolektīvu ceļojumu iespaidi

Vadzis Austrijā (Skrundas k/n arhīvs).

2001. gadā deju kolektīvs Vadzis un jauktais vokālais ansamblis pārstāvēja Latviju un Skrundu, koncertējot skaistajās Austrijas pilsētās. Par saviem iespādiem stāstā ilggadējie

„Vadža” dejotāji Valda Grīnberga un Uldis Kungs: „Tas bija pasakaini, Vadža tālākais ceļš! Austrijā mēs pierādījām sev un citiem, ka spējam + 45 grādos dejot ar prieku un pilnu

atdevi un to sajuta arī austrieši, kuri bija sajūsmā par latviešu deju un tautas tēriem.

Tas bija ne aizmirstams piedzīvojums ar labiem draugiem, negulētām naktīm, deju un lepnumu, ka mēs pārstāvām Latviju un ka Skrundas tautas tēra vainadziņi izpelniņās vislielāko austriešu izzinību.”

Ekskursijas laikā notika arī daži kuriozi, kā, piemēram, aptuveni 500 metrus no Slovākijas apmeklējam tirdzniecības centru, kur ktrs varēja iegādāties kādu suvenīru, cienastu saviem mājiniekim. Daļa ekskursantu sapirkās 51 pudeles vīnu „Tokajī”, kurus uz Slovākijas robežas

daudziem atnēma, jo ktrs drīkstēja pārvest tikai 1,5 litru alkohola. Kreiķi bija lieli.

Vēl viens atgādījums notika Polijā, kad iebraucām degvielas uzpildes stacijā, lai ielietu degvielu. Iegājām

veikaliņā. Pieredzējušākie ekskursanti ieteica paskatīties, cik maksā „stikla baltmaize”. Liela daļa meklēja maizes plauktos kukulītī ar tādu nosaukumu, bet šiem vārdiem bija pavisam cita nozīme. Un tā, šis kļuva

Jauktais vokālais ansamblis Austrijā (Aivitas Emerbergas pers. arhīvs, 2001.g.)

Ar nama sajūtu

Vairāk nekā 30 gadus Inta Rotbaha Skrundas kultūras namā strādājusi par kasieri. Neskatošies uz viņas tiešajiem pienākumiem, kas vienmēr bija saistīti ar cipariem, Inta rūpējās arī par kultūras nama saimniecisko pusī. Taisījusi dekorācijas, zīmējusi plakātus, kas vienmēr piesaistīja garāmājēju uzmanību, ar prieku piedalījās radošās kultūras nama aktivitātēs.

Varbūt ir kādas jaukas atmiņas, kurās vēlies dalīties?

„Strādājot kultūras namā, atmiņu ir daudz un dažadas. Visjaukākā ir pati nama sajūta, kad viss ir kustībā. Kolektīvi darbojas ar lielu enerģiju visās paaudzēs. Katru dienu ir kāds jauns un interesants notikums. Ir patīkami būt cilvēku vidū un sajust šo kopības sajūtu. Visspilgtāk atmiņā palikuši vakari, kad kultūras nama kolektīvs gatavoja pašdarbnieku ballei ar savu priekšnesumu, un braucieni kopā uz jūru. Tā bija laba atslodze no ikdienas darbiem, kas deva nepieciešamo enerģiju turpināt darbu ar vēl lielāku prieku un enerģiju.”

Vai atceries kādus kurozus?

„Kultūras nama dzīvē kuriozi notiek bieži un visus pat nevar atminēties, bet viens palicis spilgtā atmiņā. Tas notika Marītes Tožes darbības laikā. Ir 8. marta diena, vakarā paredzēts pasākums, veltīts sieviešu dienas svītībām. Saposos un gatavojojot doties uz kultūras namu, pēkšņi atskan telefona zvans, klausulē apkopēja Noriņa satrauktā balsī saka: „Te viss ož pēc deguma, man liekas, ka deg kultūras nams!”

Ilgā nedomājot, skrēju glābt, kas glābjams. Arī Mārīte bija saņēmusi Noriņas zvanu un bija jau atskrējusi. Abas baltās blūzītēs kērām spaiņus un skrējām uz vietu, no kuras varētu sākties mūsu problēma. Uzskrējām pie trubas, kas bija šajās dienās metināta, bet tur nekā nebija. Viltus traucksme. Kad atskatījāmies, pa kādām trepēm un vēl ar pilniem ūdens spaiņiem esam tikušas augšā, sapratām, ka stresa situācijā cilvēks nedomājot izdara visu, kas nepieciešams, neskatošies ne uz ko.

Jūsu vēlējums kultūras namam un tā kolektīvam.

Mūžam pastāvēt un mainīties laikiem līdzi.

Intas Rotbahas atmiņas uzsklausīja Irita Timbare

Inta Rotbaha
Foto - Ieva Benefelde

Uldis Arājums
Foto - Ieva Benefelde

Līdz ausīm kultūrā

Arājumu ģimene ar Skrundas kultūras namu saistīta ilgus gadus. Savās pārdomās dalās Uldis Arājums, kurš bijis aktīvs pašdarbnieks, bet šobrīd ir skaņas un gaismas meistars.

Par Skrundas kultūras namu pirmās atmiņas ir tādas, ka man 2.klasē vairs neļāva iet uz tautiskajām dejām, jo dziedāšanā uz liecības biju nopelnījis 2. Atceros- pie iejas durvīm iekšpusē izgaismotās bildes, tās bija kā dzīvas, kuras man ļoti patika. Kādu laiku vēlāk uzaicināja vīru korī padziedāt. Sākumā baidījos, bet vēlāk pat ļoti iepatīkās. Koncerti jau nesastāvēja tikai un vienīgi no dziesmu nodziedāšanas, gandrīz vienmēr bija neoficiālās daļas un visādas „izdarības”. Gāja laiks un, kamēr biju armijā, koris izjuka. Tad soli pa solim, īsti nemaz neatceros kā un kas, kļuvu gan par kultūras nama apskaņotāju, dejoju „Vadīz”, tad „Mežābelē” un pamanijos uzspēlēt teātri. Tas bija jaunrs laiks, piedzīvojumiem un emocijām bagāts. Ir bijuši pasākumi, kad sanāca pašam apskaņot un ar diviem kolektīviem priekšnesumus taisīt. Laikam ejot, izvēlējos palikt uzticīgs apskaņošanas darbam, jo gan aparātūra, gan pasākumi sāka palikt nopietnāki. Protams, arī apzinot to, kad brīvā laika būs vairāk, centīšos atrast nodarbi kultūras namā.

Nebija jau tā, kas es viens no savas lielās ģimenes „sitos” pa kultūras namu. Vairāk vai mazāk visi ģimenes locekļi bija saistīti ar to. Viens no pirmajiem kultūras namā strādāja mans tētis par kino mehāniķi. Mamma ar māsu Daigu vairākus gadus nostrādāja par apkopējām un garderobistēm. Brālis Zintis dziedāja gan vīru korī, gan jauktajā ansambļā, gan „Vecajos zēnos”. Māsa Gita dejojusi vairākos kolektīvos no bērna kājas. Brālis Jānis ir bijis kafejnīcā „Oskars”, kura atradās kultūras namā, oficiants. Brālis Māris strādājis gan par kurinātāju, gan tā saucamajā Nodarbinātības aģentūras simlatnieku programmā.

Sajūta ir tāda, ka pēdējos gadus kultūras namā neviens pasākums nav noticis bez manas līdzdalības. Kādam gaismu vajag, citam skaņu, vēl kādam vienkārši palīdzēt. Kultūras nams man ir labs draugs, kuram grūti atteikt, it sevišķi, ja tu dzīvo kaimiņos.

Uldis Arājums

Laikraksti par norisēm Skrundas kultūras namā

...”Kultūras nama direktore b. Āboliņa ziņo, ka nodarbības atsākuši deju kolektīvs un sieviešu sekstets, kas kopā ar Skrundas mežniecības vīru kori viesojies Lietuvas PSR Salanti rajonā. Darbojas arī vīru vokālais kvartets. Šajā nedēļā darbu atsāks dramatiskais kolektīvs. Skolotāja b. Āboliņa vadībā tas iestudēs R. Blaumaņa lugu „No saldenās pudeles. 24.septembrī darbu atsāks jauktais koris diriģentes b. Elsbergas vadībā....”

Laikraksts „Zem Lēpina Karoga”, 1958.gads

***

Lai vienmēr būtu saule...

... Skrundas kultūras namā uz skatuves, dekorējumā iekļauts skaitlis 40, ko šajās dienās ļoti bieži padomju cilvēki piemin gan mutvārdos, gan rakstiski. Uzvara pār vācu fašismu! Dārga un neaizmirstama! Dailīlātāji Agris Kazakēvičs, Inga Vindere, Gaļina Kubilute, Juris Djabins un Aigars Friesons skandē dzejas rindas, bet uz ekrāna tiek rādītas ainas no Lielā Tēvijas kara. Kā atgādinājums mūsdienu paaudzei par visas padomju tautas pārdzīvoto un izcīnīto uzvaru. Seko emocionāls stāstījums par visām 15 mūsu valsts republikām...”

Laikraksts „Padomju Dzimtene” 1984.gada 18. decembrī

***

„...Jūs gaida Skrundas kultūras nams?”

...Visaugstāk no visām mākslām darba māka. Un pastāv vismaz trīs darba veidi: laika darbs, spēka darbs, meistar darbs. (Ed. Rudzītis) Šie vārdi vislabāk raksturo Skrundas kultūras nama audēju kolektīva darbu.

Spēka darbs- kā lai citādi nosauci to: pacietīgu sēdēšanu un darbošanos stellēs, kuras saglabājušās no vecveč...māmiņu laikiem. Par šo darbu algu nemaksā. Šī darba atalgojums ir prieks, apbrīna, gandarījums un sajūsma par paveikto. Meistar darbs, tas jau ir rezultāts, ko ierauga cilvēku acis. Visi darbi darināti ar mūsu meistarū rokām. Šis gods pieder viņām. Gaidai Grotai, Mirdzai

kultūras centrā...”

Laikraksts „Kurzemnieks”, 1997.gada 30. oktobris

***

Skrundas pašdarbnieki rāda paveikto.

... Tie, kas prot strādāt, prot arī atpūsties”, tā varētu teikt par kumplo pašdarbnieku saimi Skrundā. Kā zināms, vairāki Skrundas kultūras nama kolektīvi ir gan rajona, gan zonas konkursa uzvarētāji – jauniešu deju kolektīvs „Vadīz” (vad. Modris Vanags), sieviešu vokālais ansamblis (vad. Laimdota Mūrniece), jauktais vokālais ansamblis (vad. Dace Ganiņa). Daudz dzirdētas Sarmītes Pavilates mazās meitenes, bet visnenogurdināmākie dziedātāji ir „Vecie zēni”, kuriem nav īsta vadītāja, bet palīdz koncertmeistars Jānis Āboliņš. Ir arī jaunumi. Decembrī piedzima un pirmo deju uz skatuves izgāja 3-6 gadu veci bērni tautisko deju pulciņš Litas bērni, kuru vada Lita Grāvele. Patīkams jaunums ir lielais daļībnieku pieplūdums vidējās paaudzes deju kolektīvā (vad. Agris Sīlis). Droši solis bija sporta deju dejanātājiem – bērniem (vad. Gatis Sprūds). Ar jaunām dziedātājām papildinājies sieviešu koris (vad. Laima Pavītola)...”

Laikraksts „Kurzemnieks”, 1992.gads

***

Atzinība Skrundas kultūras namam Skrundas kultūras nams ieguvīs atzinību un 50 latu balvu konkursā Pilsētas tautas nama/kultūras centra modelis '97.

Konkursa organizētāja E. Melngaila Tautas mākslas centrs, Skrundas kultūras nama vadītāja N. Kleinberga pastāstīja, ka visu lielo kultūras centru vidū Skrundas kultūras nams bijis tas mazākais: „Ilgā nevarējām izdomāt, ko komisijai rādīt. Uzaicinājām viņus uz pilsētas svētkiem 10.maijā. Pašdarbnieku koncerts un koncerti ielās un laukumos bija izdevušies. 16. oktobrī Rīgā notika aizstāvēšana. Skrundeniekim bija līdzi vietējās televīzijas sagatavota kasete par svētkiem. Pirmā vieta konkursā piešķirta netika, bija divas otrs un divas trešās vietas. No Kurzemes otro vietu ieguva Ventspils

Laikraksts „Kurzemnieks”, 1999.gads

***

Vokālo ansamblu skate – bez lieliem pārsteigumiem

... Tika vērtēts vokālais un skatuviskais sniegums, skaņdarba interpretācija.. Kopvērtējuma punktu skaits vien rāda, cik dažāda bija kolektīvu pieredze un pašreizējās iespējas- no 4,2 līdz 9 punktiem.

Nebija pārsteigums Skrundas jauktā vokālā ansambla pirmā vieta savā grupā, jo šo kolektīvu jau pazīstīja aizstāvēšana. Skrundeniekim bija līdzi vietējās televīzijas sagatavota kasete par svētkiem. Pirmā vieta konkursā piešķirta netika, bija divas otrs un divas trešās vietas. No Kurzemes otro vietu ieguva Ventspils

Laikraksts „Kurzemnieks” 1997. gads

pasūtīt siltas pusdienas, uzkodas, kokteilus. Ir iespēja pieteikt banketa galdu.

Drīzumā varēs iegādāties konditorejas izstrādājumus un tortes. Tiks iznomātas arī videokasetes. Jāatzīst, ka kafejnīcas gaumīgais noformējums, klusinātā mūzika un sveču gaisma vedina pasēdēt te ilgāk”

Laikraksts „Kurzemnieks”, 1995.gads janvāris

***

Kultūras namam jābūt skaistam

Ar tādu pārliecību Skrundas kultūras darbinieki turpina remontu savā namā. Kultūras nama vadītāja Loreta Robežniece stāsta, ka lopus mainīt vajadzēs steidzami, jo pašdarbnieki vēju izpūstājā zālē saluši. „Pie mums katru gadu notiek rajona un Kurzemes pasākumi. Griegas izskatīties labi”, vadītāja atzīst. Nesen kapitāli remontētais foajē krasī atšķiras no noplukušās zāles, kurā jāmaina visas komunikācijas un atbilstoši prasībām jāpārbūvē skatuve. Lai gan remonta dēļ, iespējams, nāksies atlīt pašdarbnieku balli, sezona sākta veiksmīgi. Šogad Skrundā darbojas deviņi tautas mākslas pulciņi. Starp tiem arī divi jauni: vēderdejas un leļļu teātris sākumskolas bērniem. Jauniešu deju kolektīvs „Vadīz” darbību pārtraucis, jo trūkst puišu, toties ar dubultu sparu strādā vidējās paaudzes deju kolektīvs „Mežābele”. Vairākiem kolektīviem šis ir jubilejas gads: Mirdzas Upenieces vadītajam audēju pulciņam 27.oktobrī būs 45. gadskārtā. Viestura Meļķa vadītajam ansamblim „Vecie zēni” martā būs 15 gadu, bet Lienes Alencevičas mazo dejanātā kolektīvs februārī svinēs desmit gadus.

Laikraksts „Kurzemnieks” 2004.gads 14. oktobris

Satikšanās uz pusgadsimta sliekšņa

Kultūras nama 50. jubileju kopā atzīmēja bijušie un tagadējie kultūras nama darbinieki, draugi un atbalstītāji. Koncertā piedalījās galvenie kultūras nama dzīves uzturētāji - Skrundas kultūras nama amatiermākslas kolektīvi. Kopā ar tautas mākslas kolektīviem uz vienas skatuves uzstājās sabiedrībā iemīloti un zināmi dziedātāji - Andris Daņiļenko, Zigfrīds Mukutupāvels un Ainārs Bumbieris. Svētku reizē kopā ar jubilāriem bija draugi no Igaunijas sadraudzības pilsētas Poltsamā un Edgara Račevska vadītās „Rīgas Latviešu biedrības vīru koris”. Ikiens varēja aplūkot izstādi „Mans kultūras nams”, kur fotogrāfijas, dokumenti un atmiņas stāstīja par senākiem un jaunākiem notikumiem.